

RÅDSMØTE

Fredag 16.april 2021

Microsoft Teams

RÅDSMEDLEMMER

- ▶ Bjørnar Buhaug –Knut Ola Vang- Ivar Rostad
- ▶ John Einar Høvik -Egil A. Johannessen- Line Stein
- ▶ Tom Myrvold - Ogne Undertun -Finn Olav Odde
- ▶ Vibeke Stjern- Einar Eian- Tone Bårdli
- ▶ Ann- Berit Nervik (tillitsvalgt)

FOSENREGIONEN IKPR

INDRE FOSEN

OSEN

ØRLAND

ÅFJORD

REPRESENTANTSKAPET = FORMANNSKAPENE

RÅDET 12 VALGTE MEDLEMMER

ORDFØRERFORUM

RÅDMANNSFORUM

UTVIKLINGSLEDER

VISJON

▶ SAMMEN FOR VEKST OG
UTVIKLING

KJERNEVERDI

▶ BÆREKRAFTIG UTVIKLING

SLAGORD

▶ BEGEISTRET ILAG!

HOVEDMÅL

▶ 1: VERDISKAPING I
FOSENREGIONEN

▶ 2: SAMFUNNSUTVIKLING
FOR FOSNINGEN

▶ 3: VIDEREUTVIKLE
KOMMUNALE
TJENESTESAMARBEID

SAMARBEID FOR VEKST OG UTVIKLING

HOVEDMÅL

Samfunnsutvikling

Næringsutvikling

Samferdsel og infrastruktur

Opplevelsesnæring

Politiske interesser for Fosenregionen

Vekst og utvikling i arbeids- og næringsliv

Tjenestesamarbeid for bedre servicetilbud fra det offentlige

HANDLINGSPLAN

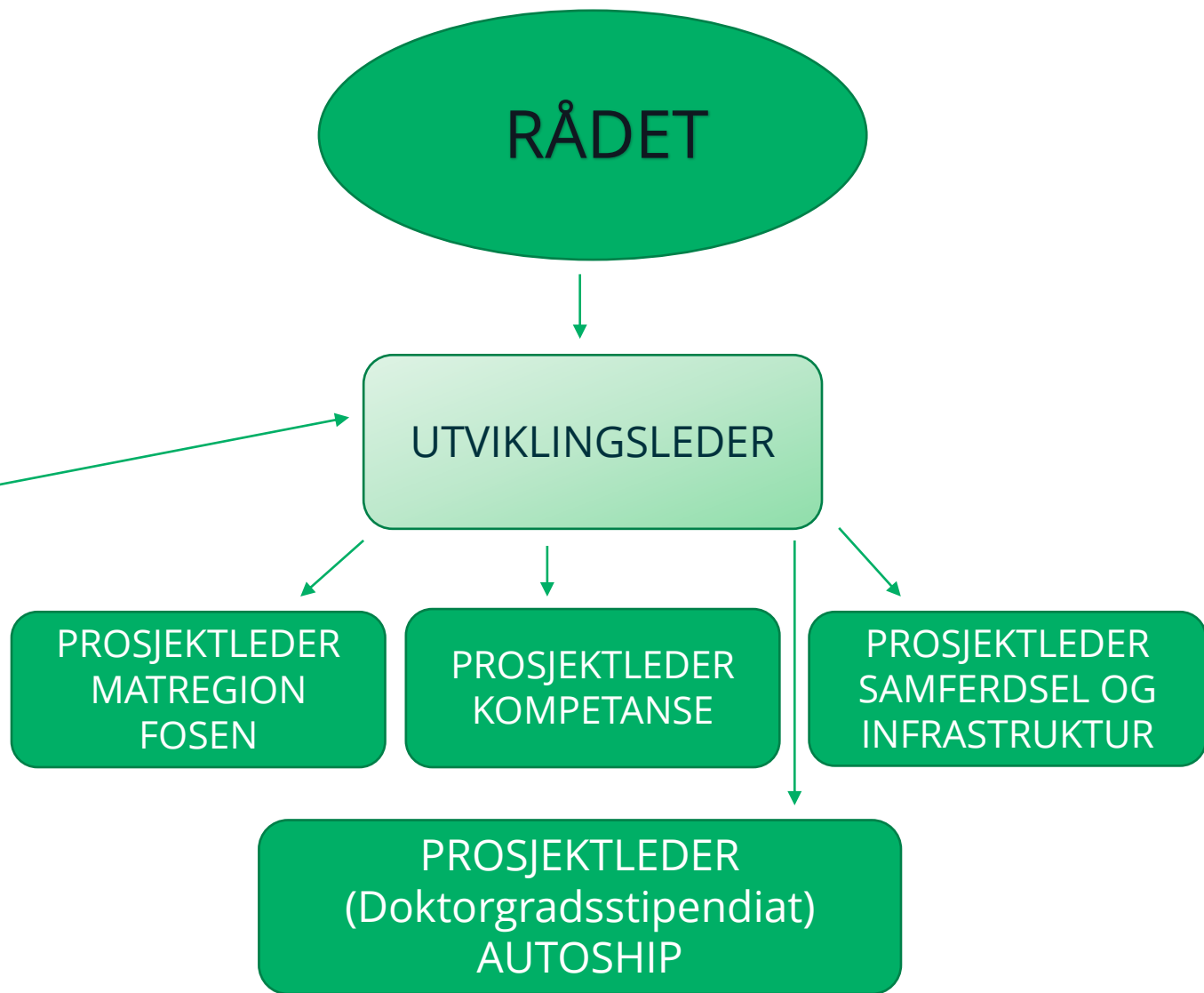

MÅL 1: VERDISKAPING	MÅL 2: SAMFUNNSUTVIKLING	MÅL 3: TJENESTESAMARBEID
HAVROM PROSJEKTER	POLITISKE INTERESSER AKTIV I SAMFUNNS DEBATTEN/SETTE POLITISK DAGSORDEN	RÅDMANNFORUM
VERDI I VIND	SAMFERDSEL INFRASTRUKTUR MOBIL- FIBERBREDBÅND	STRATEGISKE MÅL FOR EKSISTERENDE SAMARBEID
REISELIV	FOSENAMBASSADØR IDRETT/KULTUR	UTREDE NYE SAMARBEIDSOMRÅDER
OPPLEVELSESNÆRING	KVELDSØKONOMI	FAGGRUPPER
LOKALMAT	INFRASTRUKTUR	INITIERE REGIONALE UTVIKLINGSPROSJEKTER
KOMPETANSE ARBEIDSKRAFT	FOSENTINGET FELLES FORMANNSKAPSMØTE	KOSTNADSFORDELING
PARTNERSKAP ARBEIDS OG NÆRINGSLIV	SAMHANDLING MED TRØNDELAGSBENKEN PÅ STORTINGET	OPERASJOANLISERING AV SNP
NÆRINGSFONDET ARRANGEMENTSSTØT TE	SAMHANDLING MED FYLKESKOMMUNEN	FRAMTIDSRETTETE OG EFFEKTIVE TJENESTER
STRATEGISK NÆRINGSPLAN	HEIE PÅ HVERANDRE BRA FOR FOSENREGIONEN	DIGITALISERING
FOSENMØTET REGIONAL KONKURRANSEKRAFT	HELHETLIG OG SAMMENHENGENDE SAMFUNNSUTVIKLING	

FOSEN UNITED

ORGANISERING

REGIONALE UTVIKLINGSPROSJEKTER

FOSENREGIONEN

Mål

Økt bærekraftig verdiskaping og internasjonal konkuranseevne i Trøndelag

Satsingsområder

Bioøkonomi

Opplevelser

Teknologi

Offentlig sektor

Strategier

Kompetanse

Innovasjon og FOU

Bærekraftig omstilling

Attraktivitet

Samhandling

SAMMEN FOR VEKST OG
UTVIKLING

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

BEGEISTRET ILAG!

Kompetanse

Teknologi

Samferdsel

SAMHANDLING

Opplevelsesnæring

Samarbeidsordninger

Digitalisering

Prosjekter

OPPLEV

FOSENFUKT

STYRK Fosen -
Klimaløft

Regionalt
næringsfond

Matregion

Samferdsel og
infrastruktur

Kompetanse

Friluftsråd?

TalentLab

AUTOSHIP

Verdi i vind

Digitalisering

OPPLEV FOSENREGIONEN

AUTOSHIP

- ▶ KIM ER PÅ Plass i Trondheim på NTNU
- ▶ Jobber med en demo som er planlagt presentert under Aquanor
- ▶ Avtaler med NTNU, Forskningsrådet, næringspartner

Mål

- Mye av kostnadene med transport i dag er menneskene som styrer båtene, og lesser av. Autonomi kan gi mange nye muligheter som ikke var økonomisk gjennomførbare før. Spesielt i en region som Fosen, med stor kystlinje og relativt spredt befolkning, sier Kim Alexander Christensen. Han ser for seg et samarbeid med næringslivet etter hvert som avhandlingen skrider frem.

Han har planlagt det fireårige stipendiatet slik:

År 1. Sette opp laboratorier og teststeder på begge sider av fjorden, både i Vanvikan og Trondheim havn. Bygge prototyper for utstyr til skip.

UTVIKLINGSPROSJEKTER

- ▶ Beite og småbruk i Fosenregionen- nettverk og kompetanse – tilsagn om 250.000,- fra TRFK
- ▶ Pådriver: Ingrid G. Hårstad

Ønsket effekt

- ✓ Økt interesse og kompetanse innen beitebruk skal gi flere beitedyr og en økt utnyttelse av beiteressursen på Fosen.
- ✓ Økt interesse og kompetanse innen produksjon på mindre areal skal gi breiere produktspekter og økt matproduksjon på Fosen.
- ✓ Styrket rekruttering og omdømme til landbruket på Fosen skal medvirke til at prosjektets målsettinger nås.

FOSENREGIONEN FRILUFTSRÅD ?

Hva er et interkommunalt friluftsråd ?

- ▶ Et friluftsråd er et fast samarbeid mellom to eller flere kommuner og eventuelt organisasjoner om nærmere definerte felles friluftsoppgaver. Samarbeidet er formalisert gjennom vedtekter, årsmøte, styre, arbeidsprogram, budsjett, årsmelding og regnskap. Det fastsettes egen kontingent fra medlemskommunene til friluftsrådet som vanligvis er et kronebeløp pr innbygger.

KOMPETANSE

FOSENFUKT

Iverksettes nå!

Landbrukskontorene bidrar sterkt

- Prosjektet skal gjennomføres av Roret – Ørland kulturforetak i samarbeid med landbrukskontorene i Fosen, Landbruksrådgivningen, Fosenregionen IKPR og NMBU.

Stort utviklingsprosjekt for næringsvei: - Det er et umettet marked i Norge for disse produktene

Et stort samarbeid for å utvikle frukt- og bærproduksjon søker kontakt med alle deler av miljøet på Fosen. Jakt etter de beste sortene, interesserte folk og de med grønne fingre skal blant annet resultere i en restaurert frukthage med det beste Fosen har å by på.

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

KOMMUNENE UTABEIDER VEIKART FOR FOSENREGIONEN

STRATEGISK NÆRINGSPLAN(SNP)

- ▶ FELLES PLAN FOR PERIODEN 2016-2020- HVA NÅ?
- ▶ Kommuner har egne SNP
- ▶ Definere hva vi kan samhandle om? Hvilke tiltak skal videreføres?
- ▶ Mandat: evaluere gammel SNP og videreføre strategier i forslag til ny SNP for Fosenregionen
- ▶ Prosjektgruppe; ordførere, varaordfører, utviklingsleder
- ▶ Faggruppe næring
- ▶ Ramme; inntil 600` fra regionalt næringsfond
- ▶ Egeninnsats fra kommunene.

Strategier - Vi når målet gjennom å jobbe med

Bærekraftig omstilling (og vekst)

- Klima og miljø
- Sirkulær økonomi
- Marked og eksport
- Digital transformasjon

Innovasjon og FOU

- Mobilisering til økt innovasjon og forskning
- Økt benyttelse av Europaprogrammene Horisont Europa
- Studenter som ressurs

Kompetanse

- Rekruttering
- Mobilisering EVU og livslang læring
- Trainee, hospitering og praksisplasser
- Omstilling

Samhandling

- Tverrsektorielt samarbeid i vid forstand
- Klyngene
- Innovasjonsselskapene
- Det sømløse virkemiddelapparatet
- Koble FOU-miljøene enda sterkere sammen med næringslivet og offentlig/kommunal sektor

Attraktivitet

- Tiltrekke oss «de kloke hodene»
- Synliggjøre bedriftene og mulighetene
- Etableringer, investeringer og kapital
- Destinasjon og besøksattraktivitet
- Næringsareal, infrastruktur, mobilitet
- Invest in Norway - Trøndelag

Program

KI 09:00- 09:30 POLITIRÅD Fosen – orientering ved Ebbe Carsten Brødreskift

Tidspubkt	Saksnr.	Saksnavn
KI 09:30	PS 06/21	Velkommen ved rådsleder Gjennomgang og godkjenning av møtereferat 19.02.21
KI 09:40	PS 07/21	Orientering regionale prosjekter ved Torun
KI 10:00	Pause	
KI 10:10	PS 08/21	Matregion Fosen- Handlingsplan 2021 ved Bjørn Erik
KI 10:45	Pause	
KI 10:55	PS 09/21	Veikart Fosen- sammenstilling av kommunenes innspill Innlegg om Bredbåndsutbygging i Trøndelag ved Erlend Solem
KI 12:00	PS 10/21	Mandat for ny strategisk næringsplan for Fosenregionen
KI 12:15	PS 11/21	Eventuelt Politisk uttalelse om investeringstilskudd til melk Innlegg ved Kari Åker og Hege H. Amundal

PS 06/21

▶ Gjennomgang og godkjenning av møtereferat 19.02.2021

▶ **Forslag til vedtak:**

Rådet godkjenner møtereferatet fra rådsmøtet den 19. februar 2021.

PS 07/21

- ▶ Orientering regionale prosjekter ved utviklingsleder
- ▶ **Forslag til vedtak:**

Rådet tar orienteringen fra utviklingsleder til etterretning.

PS 08/21

- ▶ Matregion Fosen- Handlingsplan 2021
- ▶ **Forslag til vedtak:**

Rådet vedtar handlingsplanen for matregion Fosen 2021 som fremlagt.

PS 09/21

- ▶ Veikart Fosen- sammenstilling av kommunenes innspill
- ▶ **Forslag til vedtak:**

Rådet utarbeider, med bakgrunn i kommunenes behandling, felles prioritering for nye prosjekter innenfor samferdsel og infrastruktur i Fosenregionen.

PS 10/21

- ▶ Mandat for ny strategisk næringsplan for Fosenregionen
- ▶ **Forslag til vedtak:**

Rådet vedtar prosjektmandat for ny strategisk næringsplan for Fosenregionen som fremlagt.

PS 11/21

▶ EVENTUELT

- Landbruket i Fosen og Trøndelag ved Kari Åker, leder Trøndelag bondelag Investeringsmidler i landbruket – drøfting med innlegg fra Hege Amundal Hopen, landbrukssjef Indre Fosen
- Uttalelse fra Fosenregionen?

<http://www.fosenregionen.no>

Handlingsplan Matregion Fosen 2021

Rådsmøte 16.04.2021

Matregion Fosen- Handlingsplan 2021

Prosjektet skal:

- ▶ Bidra til vekst og positiv utvikling i regionen, gjennom økt bærekraftig verdiskaping og internasjonal konkurransevne for matprodusenter i Fosenregionen
- ▶ Etablere og drifte fagnettverk som jobber sammen mot felles mål
- ▶ Identifisere og mobilisere produsentenes behov
- ▶ Tilrettelegge for økt samarbeid mellom aktørene

Matregion Fosen- Handlingsplan 2021

Hovedmål:

- ▶ De fire målene for Trondheim og Trøndelag, blir også de overordnede målene for dette matsatsningsprosjektet:
- ▶ ***Mål 1: Trondheim og Trøndelag skal samhandle godt for å bli en internasjonalt ledende matregion***
- ▶ ***Mål 2: Trondheim og Trøndelag skal øke verdiskapingen i den bærekraftige matproduksjonen gjennom å koble kunnskapsmiljøer og næringer.***
- ▶ ***Mål 3: Trondheim og Trøndelag skal bli en kjent og anerkjent internasjonal matdestinasjon.***
- ▶ ***Mål 4: Trondheim og Trøndelag skal bli ledende i landet til å rekruttere til matproduksjon og reiseliv.***

Aktiviteter

- ▶ Pådriver for mere produktutvikling, foredle råvarer og selge dem.
- ▶ Kartlegge behov og ønske om økt satsning og vekst blant aktørene.
- ▶ Kompetanseheving gjennom nettverksarbeid Felles møtepunkter for lokalmatprodusenter, konsumprodusenter og distribusjonsleverandører.
- ▶ Oppdatere listen med kontaktinformasjon over mat og drikkeprodusenter i Fosenregionen Finne felles kommunikasjonsplattform.
- ▶ Operasjonalisere strategiene og målsettingene i Trøndersk matmanifest.
- ▶ Fosenmøtet 2022 - et møte for og med næringsaktørene i Fosenregionen denne gang med mat og måltidsopplevelser som hovedtema.

6. GJENNOMFØRING

6.1 Hovedaktiviteter

#	AKTIVITET	Hensikt	Deloppgaver	Resultat
1	European Region of Gastronomy i Fosenregionen.	Tett samarbeid, koble opp til innsatsen i Trøndelag. Unngå at det jobbes dobbelt med felles tema og interesser.	Lede og mobilisere arbeidet mot hovedsatsingen i 2022 Mobilisere til å dyrke gode råvarer som foredles til mat og måltidsopplevelser	Fosenregionen leverer varene sammen med Trøndelag mat og matopplevelser i verdensklasse under ERG i 2022.
2	Etablere og drifte nettverk for lokalmatprodusenter	Bidra til økt samarbeid	Felles aktiviteter og arena	Varige selvdrevne nettverk, forutsigbare leveranser, muligheter for god planlegging i produksjon.
3	Marked og distribusjon	Gjøre lokalmaten kjent og tilgjengelig i Fosen og Trøndelag ellers.	Markedsføring og profilering. Logistikksamarbeid	Merkevare fra matregionen Fosen Felles profilering under merkevaren f.eks «Mat fra Fosen»
4	Innovasjon og produktutvikling	Felles behov for nyskaping kan utvikles kostnadseffektivt og bærekraftig gjennom samarbeid og samhandling.	Kartlegging av behov og definere oppgaver	Nye produkter, kostnadseffektive produksjon, pakke og distribusjonsløsninger.
5	Kompetansetiltak og rekruttering	Øke kompetansen, gjøre bransjen mest mulig attraktiv for fremtidige arbeidstakere og produsenter	Være deltagere og bidragsytere i den rekrutteringsjobben som allerede er i gang.	Flere ansatte og høyt kompetente folk inn i en voksende bransje.
6	Nettverk institusjonskokker	Bidra til økt samarbeid, faste og forutsigbare avtaler mellom produsenter og kunder. Kompetanseheving	Kartlegge forbruk/behov hos institusjonene i Fosenregionen. Felles kurstilbud	Varige selvdrevne fagnettverk. Forutsigbare leveranser fra lokalmatprodusentene. Økt kompetanse lokalt i hver bedrift
7	Dialog med matvarebutikker i regionen	Lokalmat inn i hyllene hos lokale butikker	Dialogmøter med matvarekjeder og butikksjefer	Varige strukturer for salg av lokalmat i lokale butikker i hele Fosenregionen
8	Videreforedling/pakking av vilt	Kartlegging av behov, mengder og potensialet for eget mottak på Fosen	Oppfølging av allerede etablerte aktører som ønsker å jobbe med dette.	Et komplett viltmottak for skjæring, pakking, salg og branding. Muligheten for leieproduksjon.
9	Festivaler	Felles stand på Oil! Trøndersk matfestival	Bidra som organisatorer, avlaste og tilrettelegge for utstillerne	Bygge fellesskap, sterk felles branding av regionen, høy kompetanse med felles arena for inspirasjon og potensiell inntekt
10	Lokale arrangementer	Øke den lokale interessen for lokalmat	Matfestival «Et sted nær deg» i Fosenregionen	Lokal matfestival, lokale merkedager, lokale markeder, lokal oppslutning rundt lokale produsenter

Etablere et samarbeid med ERG

- ▶ Deltok på workshop- European Region of Gastronomy på Hjelseng Gård på Stjørdal.
- ▶ Dette var en workshop med hovedfokus på reiseliv og mat
- ▶ Fin arena for å etablere et større nettverk, aktører som Visit Trondheim, Visit Trøndelag, Trondheim Management, prosjektleder ERG samt aktører/destinasjoner fra hele Trøndelag
- ▶ Skal delta i ei arbeidsgruppe i ERG som jobber med strategi for kompetanse, herunder både kartlegging av dagens kompetanse, men også hva som trengs for framtiden

Etablere og drifte nettverk institusjonskokker

- ▶ målet med dette er å etablere et fellesskap, utveksle erfaring
- ▶ felles kompetanseheving, felles kursing på forskjellige faglige tema
- ▶ kartlegge lokale behov for varer og logistikk
- ▶ jobbe for felles lokale innkjøpsavtaler for hele regionen

Fagnettverk for institusjonskokker Fosenregionen >

🔒 Privat gruppe · 17 medlemmer

Rom

Videotreff

Bilder

Arrangementer

Filer

Skriv noe ...

Festival, Trøndersk Matfestival

- ▶ bidra med tilrettelegging for stand
- ▶ tilrettelegge for felles branding og markedsføring
- ▶ tilrettelegge logistikk og plassering i teltet
- ▶ bidra der det er behov under avvikling av matfestivalen
- ▶ bidra kreativt inn i prosess med utforming og utseende på telt innvendig.
- ▶ Være en pådriver til å få med produsenter fra hele regionen
- ▶ 13stk deltagere

Deltakere

Normeland Gård
Hindrum Gårdsysteri
Rein s Kloster
Fru neliK
Ecunor Akvaponi
Norgeskjell

Romstad Gård
Uthaug Fisk
Harbak Gård
Bjørnør Gård
Moan Gård
Ankeret Mat
Stokkøy Bakeri

Lokale arrangementer, Trøndersk matfestival

“et sted nær deg”

- ▶ Være en tilrettelegger for å få til en felles markering for regionen.
- ▶ Sørge for en rød tråd i arrangementet
- ▶ Bidra der det er behov for hjelp
- ▶ Følge opp betalt markedsføringspakke mot Oi Trøndersk Mat og Drikke
- ▶ 32stk. Deltagere
- ▶ Kommer med en aktivitetsplan for Fosen i løpet av April

Normeland Gårdshotell
Osen Sykehjem
Pettergården Ullgris
Stokkøy Bakeri
Humstad Gård
Skansen Ost
Pollenpust
Åfjord Lokalmat
Åfjord Helsesenter
Roan Sykehjem
Bjørnør Gård
Harbak Gård
Fosen Birøkerlag
Kuringen Bryggethotell
Stokkøya Strandbar

Myra Gård
Hindrum Gårdsystemer
Reins Kloster
Rissa Sykehjem
Råkvåg Aldershjem
Lykkja
Fruene i Fjøset
Fru neliK
Mosetran, Leksvik seterlag.
Leksvik Helsetun
Uthaug Fisk
Ankeret Mat
Romstad Gård
Dalebro Gård
Ørland Sykehjem
Bjugn Sykehjem

Etablere et felles produsentnettverk for Fosenregionen

- ▶ Kartlegge lokale produsenter Fosenregionen
- ▶ Etablere felles kommunikasjonskanaler
- ▶ Kartlegge behov for løsninger innen markedsføring, salg og distribusjon.
- ▶ Se på felles løsninger innen markedsføring, salg og distribusjon
- ▶ Kartlegge behov for felles løsninger og behov innen produksjon, emballering og merking
- ▶ Se på felles løsninger og behov innen produksjon, emballering og merking.
- ▶ Hvilke salgskanaler vil være best for produsentene.

Matregion Fosen.

Lokalmatprodusent-nettverk. >

🔒 Privat gruppe · 69 medlemmer

Rom

Videotreff

Bilder

Arrangementer

Fil

Skriv noe ...

Fremtidsrettet produksjon i Fosenregionen.

- ▶ Kartlegging av alle store og små produsenter
- ▶ Hvilket ambisjonsnivå er det på produksjonen
- ▶ Hva produseres hvor
- ▶ Hvilke produsenter kan være store nok, ha jevn nok produksjon til å være tilbydere i eventuelle anbud, både offentlige og mot forsvaret.
- ▶ Har noen potensielt internasjonale muligheter
- ▶ Ny produksjon, finne uforløste muligheter med de ressursene som allerede finnes
- ▶ Finne de produsentene som virkelig ønsker å satse

Kompetanse-rekruttering

- ▶ For at vi skal være med på veksten innen reiseliv, matproduksjon, og den oppturen som nå forventes må rekruttering og kompetanseheving i bransjen til. Vi ønsker å stimulere til vekst lokalt i regionen. Kartlegging av manglende kompetanse er viktig.
- ▶ Gjennomgående i prosjektet vil vi bidra til rekruttering i alle ledd, landbruk, blå sektor, kokk, kjøttfag, restaurant og matfag generelt.
- ▶ Skal delta i arbeidsgruppe ERG med kompetanse og rekruttering
- ▶ Skal delta i fellesprosjektet med Trondheim og Åfjord Kommune, by og land.

▶ Mat- og drikkeproduksjon er viktig for sysselsetting og verdiskaping i hele landet. Nesten 210 000 sysselsatte i primærnæringene, matindustrien og øvrige deler av mat- og måltidsbransjen står for en samlet verdiskaping på over 150 milliarder kroner årlig.

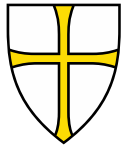
▶ **Strategiens innsatsområder**

- ▶ Gjennom samarbeid og innsats på fire utvalgte innsatsområder skal visjonen for Matnasjonen Norge bli realisert:
- ▶ Produksjon av og tilbud om, bærekraftig, trygg og sunn mat av høy kvalitet
- ▶ Skape grunnlag for vekst og verdiskaping i hele landet
- ▶ Innovasjon og mangfold
- ▶ Kompetanse, kunnskap og rekruttering og omdømmebygging
- ▶ (dette er utdrag fra regjeringens egen strategi for utviklingen av Matnasjon Norge)

<http://www.fosenregionen.no>

Trøndelag
fylkeskommune

Veikart for bredbånd i Trøndelag

For Fosen regionråd 16. april 2021

Oppdrag fra fylkestinget

- *Fremlegge et veikart for bredbånd i Trøndelag i løpet av 2021.*
- *Mål å sikre høyhastighets bredbåndsdekning eller tilsvarende til alle, innen utgangen av 2030.*
- *Utforme en gjennomføringsplan som grunnlag for en forpliktende langsiktig avtale med staten.*

Stortingsmelding 28 (2020-2021) «Vår felles digitale grunnmur»

96% av husstandene i tettbygde strøk og
56% i spredtbygde strøk

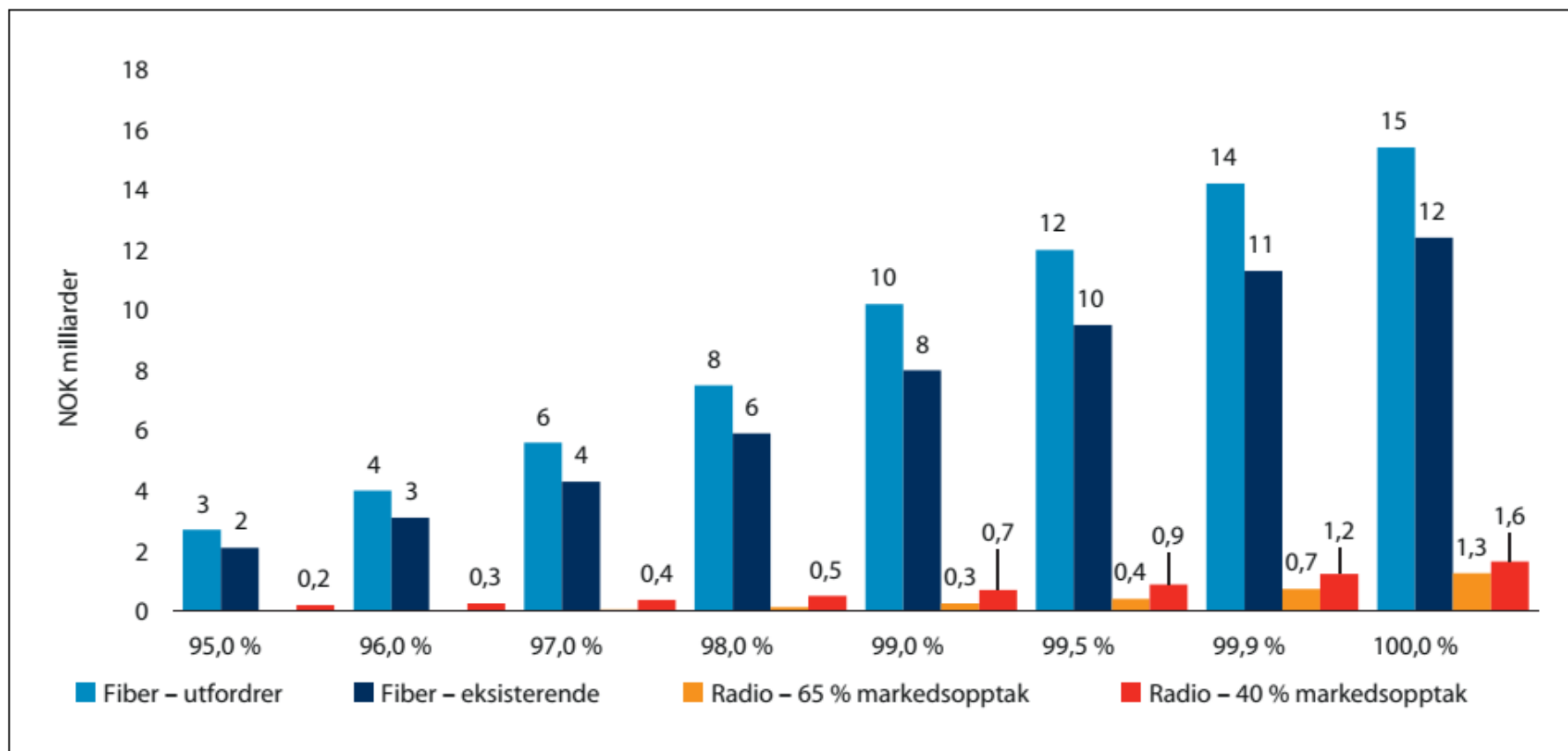
hadde tilbud om 100 Mbit/s bredbånd i 2020.

Statens ambisjoner

100% av husstandene og virksomhetene i Norge skal ha tilbud om minst 100 Mbit/s bredbånd innen utgangen av 2025.

Kostnaden

Figur 2.2 Estimert støttebehov for 95 – 100 % dekning med fibernett (gigabithastigheter) og mobilnett (hastigheter på 100 Mbit/s)

Kilde: Analysys Mason (des. 2020): Kostnadsanalyse 2021 – bredbåndsdekning i ulike varianter

Statens strategi

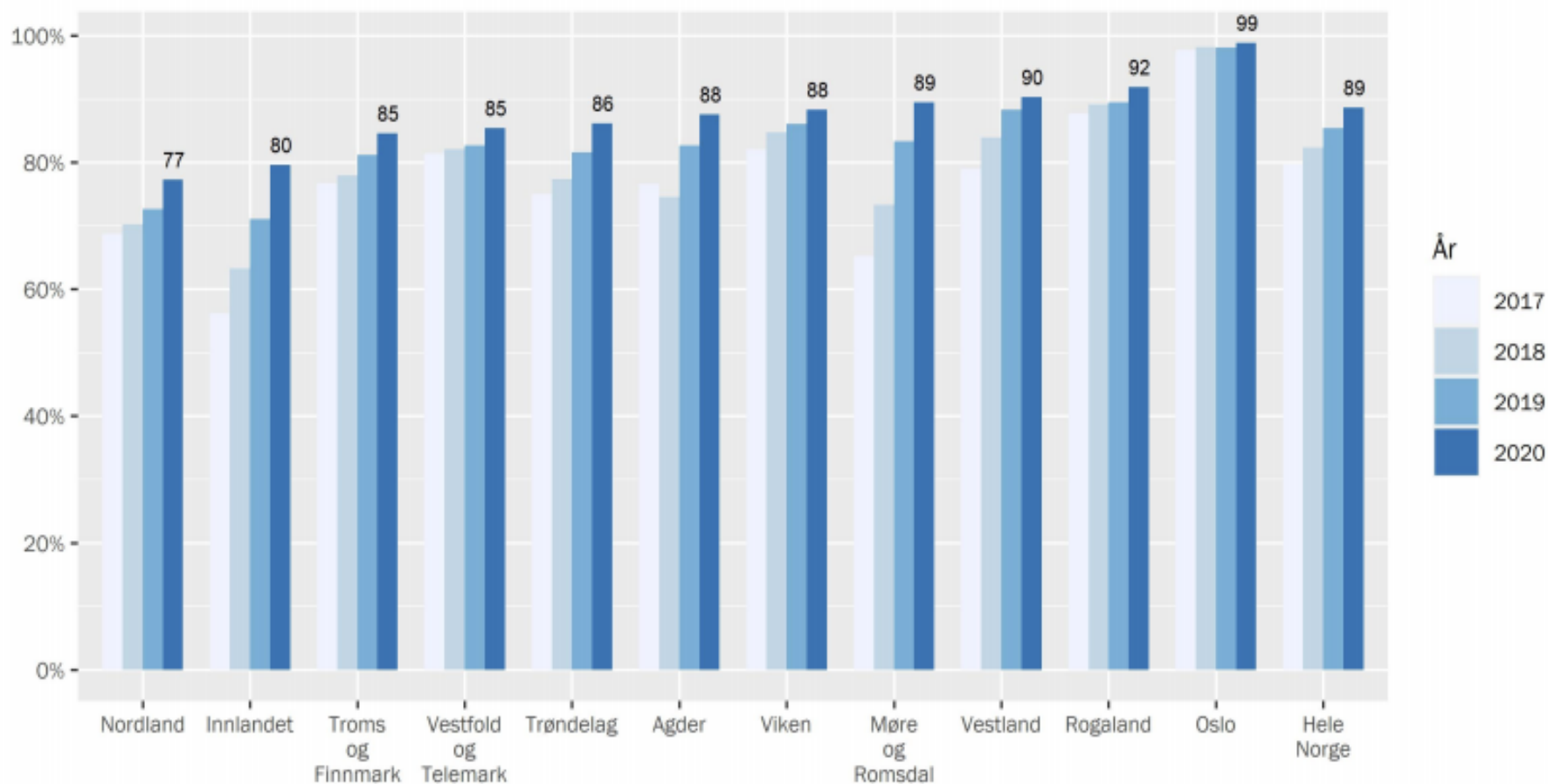

Fiber til kunder med behov for 1.000 Mbit og mobil/radio til 100 Mbit-kunder.

Nåsituasjonsbeskrivelse

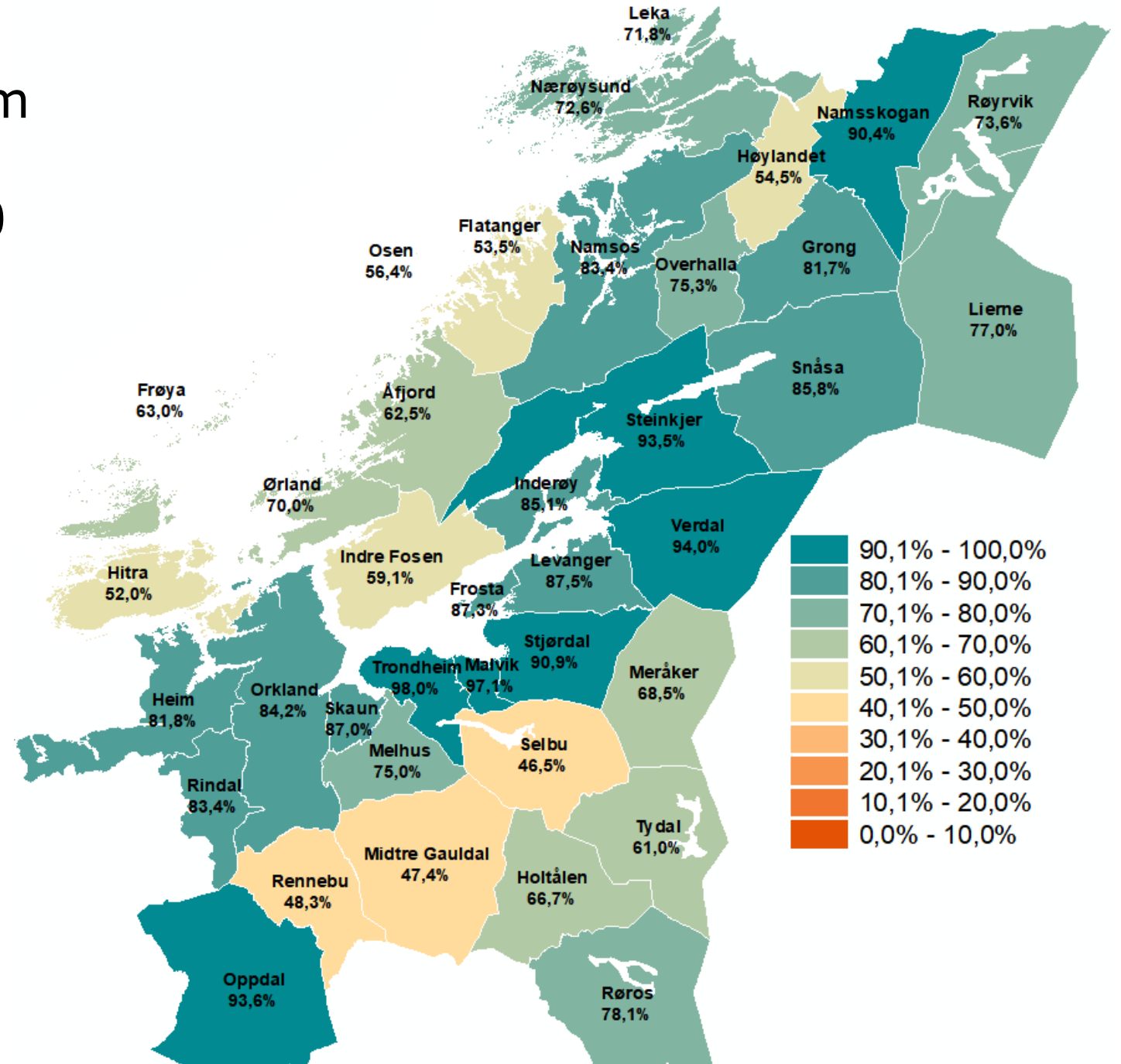

Utvikling i 100 Mbit/s-dekningen på fylkesnivå for perioden 2017-2020.

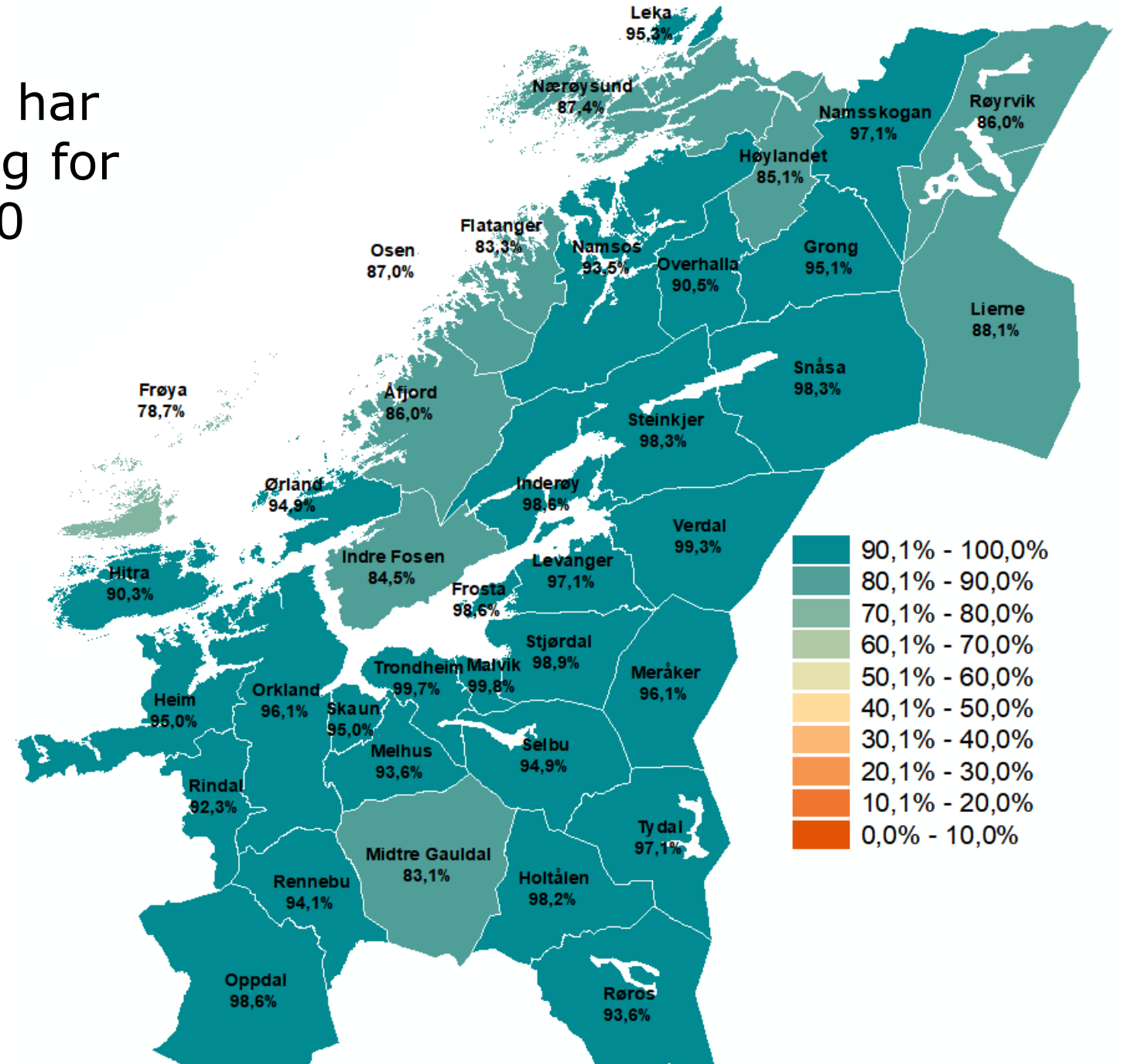

Kilde: Nkom / Analysys Mason

Andel av husstander som har fiberdekning for $\geq 30/5$ (Mbit/s) – 2020

Andel av husstander som har fiber/mobil/kobber-dekning for $\geq 30/5$ (Mbit/s) – 2020

Prosessen videre

- Dialog med kommunene frem mot sommeren.
- Første behandling av veikartet i Hovedutvalg for transport i september.
- Sluttbehandling av hovedutvalget i november og fylkestinget i desember 2021.
- Dialog med staten i 2022.

Nytt utviklingsprosjekt, «trådløs mast»

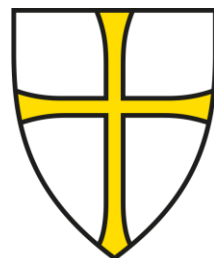

Fylkeskommunen forbereder et nytt utviklingsprosjekt med ambisjon om å utvikle mobilmaster som er selvforsynte med strøm. Formålet er å redusere forskjellen i kommunenes egenandeler.

Hva bør Fosenkommunene gjøre?

- Vurdere hvor på Fosen det MÅ bygges 1.000 Mbit fiber og hvor behovet KAN dekkes med 100 Mbit mobilt.
- Avdekke potensial for synergier ved samlet utbygging av bredbånd på Fosen, ref. Fosenveiene.
- Sikre evne til kommunale egenandeler.

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke

Hvem er vi?

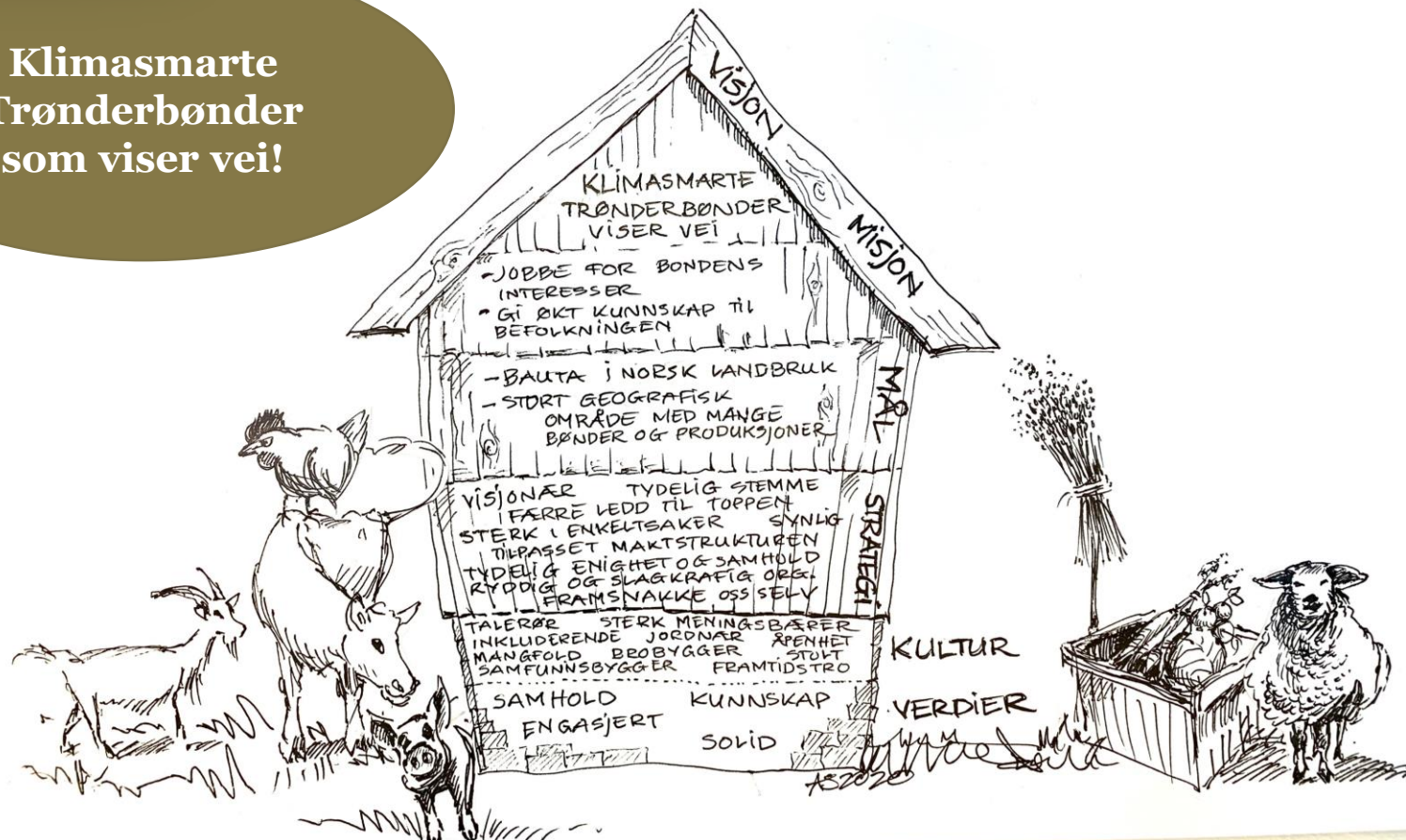
TRØNDELAG
BONDELAG

23% av matproduksjonen i Norge
20 000 landbrukseiendommer
Alle produksjoner
Volum, spesialiteter, bryggeri
Industri
Komplette verdikjeder

Klimasmarte
Trønderbønder
som viser vei!

9200 medlemmer
64 lokallag
Tillitsvalgte fra hele fylket
Kontor i Trondheim og Steinkjer med 8 ansatte

- Det trønderske landbruket tuftes på grunnpilarene i «Den norske landbruksmodellen»
- Jordbruksforhandlingene (økonomiske virkemidler)
- Juridiske virkemidler
- Markedsregulering
- Importvernet

-
- Få land i verden har et bedre utgangspunkt for bærekraftig produksjon av mat enn Norge, og det har vi et ansvar for å utnytte. Ved å bruke ressursene i hele Norge på en god og smart måte, bruke politiske virkemidler og sikre at forbrukerne foretrekker norske produkter, kan vi øke norskandelen i maten vi spiser og fôret til dyra. Dette er et grunnleggende mål for Norges Bondelag de neste fire årene.

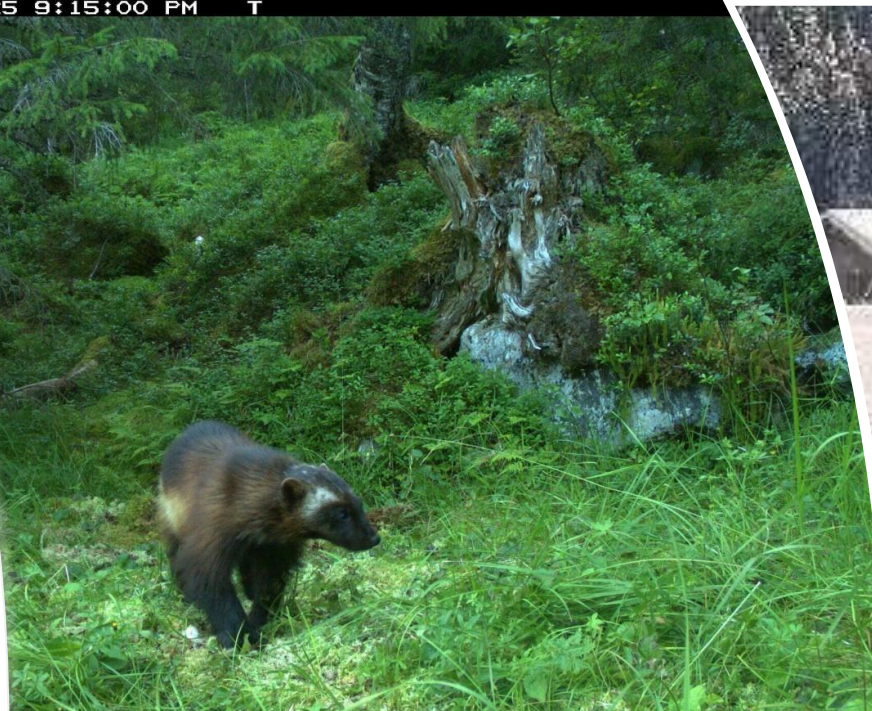
Landbrukets egen klimaplan

- Utrulling av klimakalkulator
- Klimavennelig og bærekraftig foring, avel og friskere dyr
- Fossilfri maskinpark
- Fossilfri oppvarming
- Bedre bruk av gjødesl og god agronomi
- Bruk av husdyrgjødsel som råstoff i industriell biogassanlegg
- Jorda som karbonlagring
- Ny klimateknologi revolusjonerer landbruket

Rovdyr!

- Fosen er beiteprioritert område
- Vi har likevel mange av rovdyra
- Stor utfordring for sau og reindriftnæringa på Fosen

Brexit!

- Frihandelsavtaler for Storbritania
- Store konsekvenser for Norsk og Trøndersk landbruk

Vi skaper verdier for 4 milliarder.

- Trøndersk landbruk skaper arbeidsplasser for 6500 bønder
- 7400 øvrige ansatte som ringvirkningseffekt
- 4700 I industrien

Foredlingsindustri
verdikjede jord.

- Landbrukssamvirke i Trøndelag genererer en omsetning på 6 milliarder kroner basert på råvarer fra Trøndelag

Takk for meg!

Mangel på investeringsvirkemidler | Mye står på spill

A photograph of a large, modern dairy farm interior. The scene shows a long, central aisle flanked by rows of cow stalls. The stalls are constructed with metal bars and have wooden flooring. The ceiling is high and features a complex network of dark metal beams and white structural elements. Several bright, rectangular light fixtures are suspended from the ceiling, illuminating the space. The overall atmosphere is clean and industrial. The text is overlaid in the center of the image.

Melk – bærebjelken for landbruket både på Fosen og i Trøndelag

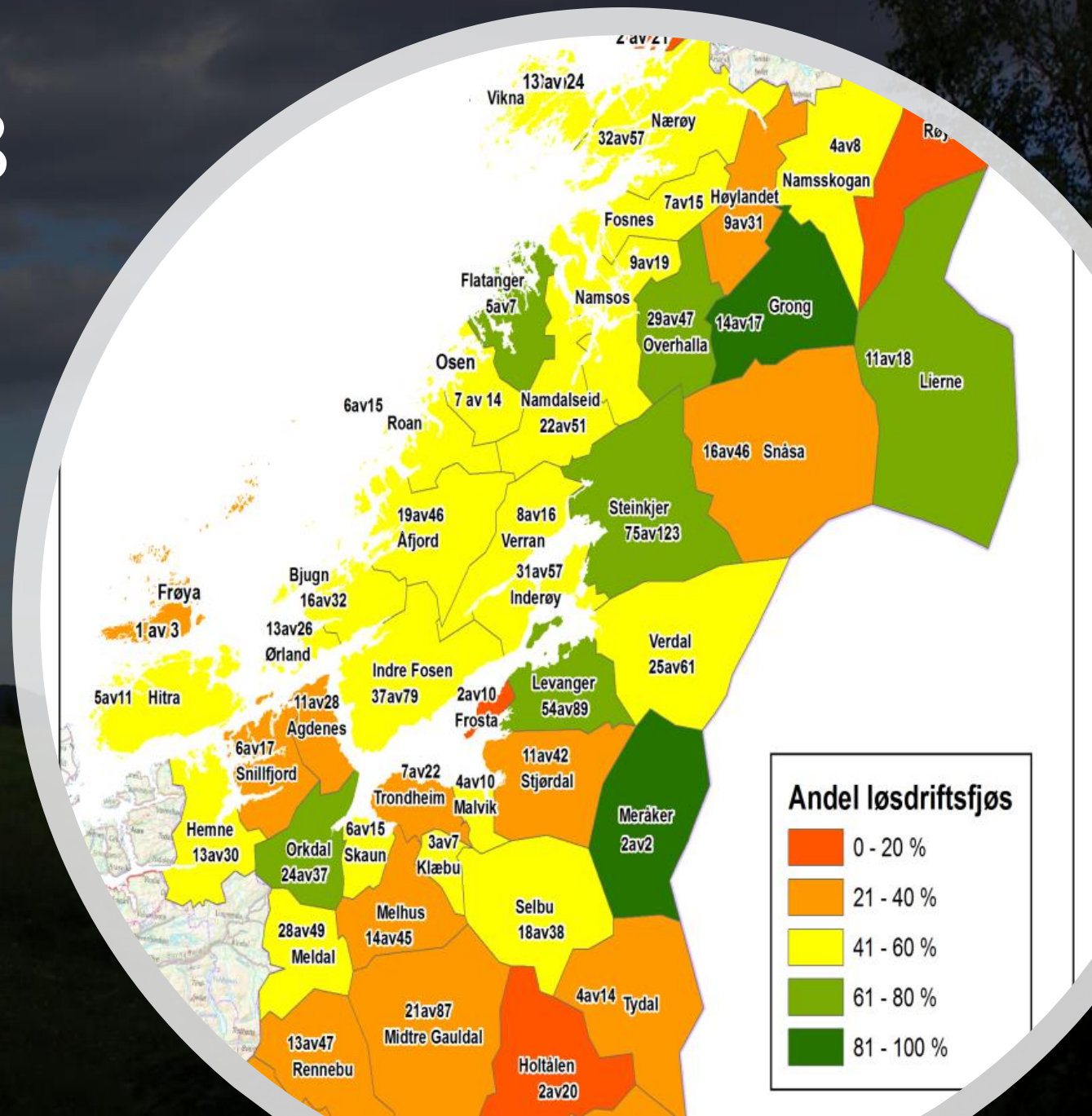
Kun 2 fylker som har flere
båsfjøs enn Trøndelag

Krav om løsdrift fra 2034

Krav om kalvingsbinger og
beiting fra 2024

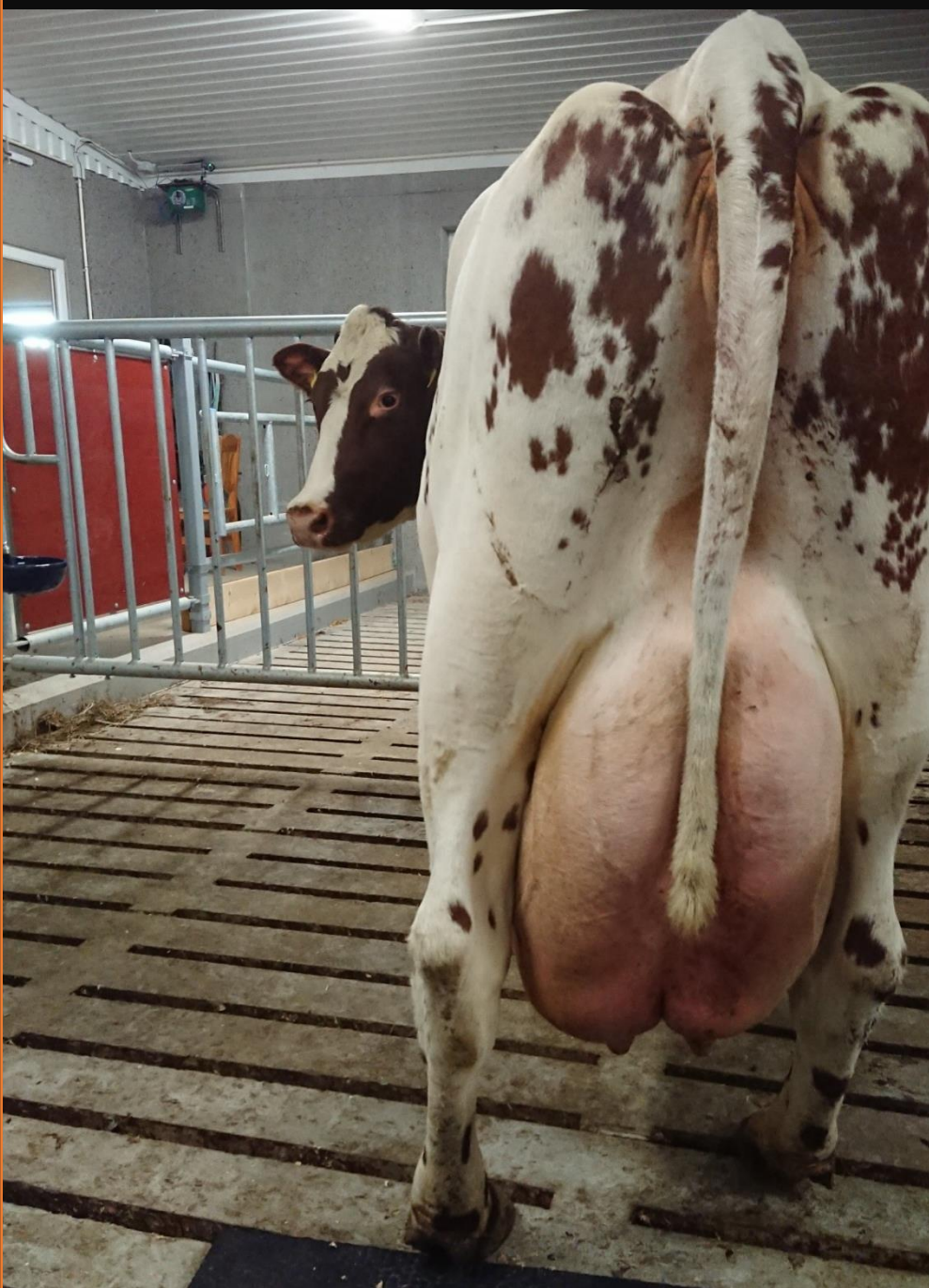
Andel løsdriftsfjøs i Trøndelag januar 2018

Behov Trøndelag

- 35 % i støtte for å realisere prosjektene
- Ca 19 % av kyrne på bås er i Trøndelag
- Nibio rapport peker på et investeringsbehov på 18 – 22,8 mrd kroner
- 13 år til 2034 gir et behov på ca 100 millioner årlig.

- 30-50 mill/år til støtte øvrige investeringer innen melkeproduksjon
- 30-50 mill/år til andre investeringer i trad. landbruk samt tilleggsnæringer

I Trøndelag trengs det mellom 150 – 200 mill/år for å videreutvikle det Trønderske landbruket

Hva betyr det for Fosen?

Kommune	Bruk total	Båsfjøs	Lausdrift	Rørmelk	Melkestall	Robot	Lely	DeLaval	Sac	GEA
Osen	13	46 %	6	7	6	1	6	3	3	
Indre Fosen	79	39%	31	48	30	8	39	22	16	1
Ørland	43	37 %	16	27	16	4	23	11	12	
Åfjord	48	48 %	23	25	23	5	20	6	14	
Sum	183	41 %	76	107	75	18	88	42	45	1

2 mill på 76 båsfjøs gir et behov på minst
152 000 000 kr i investeringstilskudd på Fosen –
11 700 000 kr årlig fram til 2034

Med dagens rammer til Innovasjon Norge kan vi
forvente 8 300 000 kr/år

–

dekker ikke behovet for å gjøre om fra båsfjøs
til løsdrift

Stort etterslep – årets midler er allerede disponert!

A child wearing a red jacket and a blue and white striped beanie is looking at a brown and white cow in a barn. The child is leaning over a metal railing. The cow is standing on a bed of straw. In the background, there are metal cages and another cow.

1 kr i offentlig støtte til investeringer i landbruket bidrar til 4-5 kroner i investeringer.

Utløser mye privat kapital.

Sikrer matproduksjon for kommende generasjoner samtidig som man holder folk i arbeid!

Bygging av fjøs er mye arbeid

Man forventer lav/ingen inntekt de første årene

Tørr vi å la gårdbrukere vente på støtte?

Hva skjer med bygdene hvis gårdsbrukene legges ned?

Fosenlandbruket trenger økt investeringsstøtte
for framtidens gårdbrukere!

Takk for meg!

Fosenregionen interkommunalt politisk råd

Åfjord

Kartlegging av energibehovet for bedrifter og næringsliv på Fosen 2021 – 2040

Forslag til prosjektskisse

Det vises til møte i arbeidsgruppen nedsatt av regionrådet 14.04.2021.

Næringsforeningene på Fosen oversender forslag til prosjektskisse som kan danne grunnlag for en beslutning i styrende organer i regionrådet om å støtte prosjektet både praktisk og økonomisk.

Vi har hentet mange opplysninger om framgangsmåte, prosess og kvalitetssikring av data fra Ytre Namdal NæringsForum, NKNF, som gjennomførte en slik undersøkelse i fjor høst.

Undersøkelsen blant medlemmene i NKNF tar for seg 2 perspektiver. Det første er å kartlegge behovet for å øke dagens elektrifiseringsgrad for å redusere bruk av fossilt brennstoff og dermed unngå så langt som mulig den stadig økende CO2 avgiften som regjering og Storting vil pålegge næringslivet i årene fram mot 2030 for å nå målene i Paris-avtalen.

Det andre er å kartlegge behovet for elektrisitet for å møte næringslivets ekspansjonsplaner fram mot 2040.

Opplysningene vi får gjennom spørreundersøkelsen må kvalitetssikres av en spesialist av slikt tallgrunnlag slik at adressat for beregningene, Tensio, fester lit til tallene og hensyntar opplysningene i Kraftsystemutredningen som revideres hvert annet år. På denne måten håper vi næringslivets behov og planer kan presenteres i god tid før de konkrete behovene oppstår og at man dermed unngår situasjonen som oppstod i fjor høst rundt utbyggingsplanene til MOWI og Olden Smoltanlegg i Lysøysund-området der det kan ta 4-5 år før en forsterket forsyningslinje er klar til å tas i bruk.

Vi ønsker å gjennomføre undersøkelsen som en intervjuundersøkelse der vi intervjuer de største industribedriftene, transportørene og andre for å skaffe oss tall for dagens situasjon og scenarioer for framtidig behov.

Denne jobben blir næringsforeningenes bidrag i undersøkelsen og bør av hensyn til pågående planprosesser i Tensio være ferdig til 1. juli og så ber vi regionrådet ta kostnaden med å leie inn konsulent for å behandle og kvalitetssikre tallene vi innhenter gjennom undersøkelsen.

Dokumentet, som skal speile elektrifiseringsbehovet på Fosen fram til 2030 ved overgang fra fossilt brennstoff til elektrisitet samt framtidig strømbehov til 2040, oversendes Tensio etter sommerferien.

Tallene fra Fosen inngår i et kartleggingsarbeid som til slutt vil omfavne behovene i hele Trøndelag og blir et viktig grunnlag for NVE, Statnett og de regionale nettselskapene for å dimensjonere framtidige utbyggingsplaner med sikte på å sikre nok strøm til hele Trøndelag.

Fosen, 15. april 2021

Tor Langvold

Bjugn Næringsforum

Hallgeir Solberg

Åfjord Næringsforening

Ingunn Rokseth

NiT Indre Fosen

Dorthe Bakken

Ørland Næringsforum